

PINTÉR LAJOS

KARTONCSERE

S z e r e p l 6 k :

A FÉRFI

A NŐ

Sötét. Magnóról utcazaj. Gépkocsik túlkölnék, fékek csikorognak, rendőri sipszó. Mentőkocsi távoli szirénázása. Hangosbeszélő robothangon kivehetetlen felhívásokat közöl. Ismeretlen rendeltetésű gépek kattogása, zakatolása, zuhog az eső, - mindez igen disztingváltan, a nagyvárosi élet lüktetését hivatott kihangsúlyozottan érzékeltetni. Aztán egy ajtó csukódásával a külvilág hirtelen kinnreked, és csupán az eső monoton dobolását hallani egy bádog ablakpárkányon.

- A FÉRFI (a "sűrűn esik az eső..." kezdetű roma dalt dudolássza)
Sűrűn esik az eső, dáriráriram, tirararam... bánom is én dáriráriram, tirararam...
- A NŐ De jó kedve van.
- A FÉRFI (tovább dudol) Csak te szeress holtomig, dáriráriram. (abba-hagyja) Madarat lehetne velem fogatni - szokás mondani.
- A NŐ Ebben a pocsék időben.
- A FÉRFI Ha esik, mindig jó kedvem van. (Jópofáskodással) Mondhatnám; nekem jólesik, hogy esik... Na, befutott a David Pajic vicinális. Parancsoljon hölgyem.
- A NŐ (Világos. Most látjuk, hogy egy felvonóban állnak.) A felvonóba elsőnek a férfi lép be.
- A FÉRFI Akár ki is irhatnák a liftajtóra: David Pajic zenés lokál és étterem.
- A NŐ Ha arra gondol, hogy a liftet összetévesztem a kocsmával, akkor téved.
- A FÉRFI S akkor vajon mire gondoljak, midőn kegyed előtt befurakszom, dáriráriram?
- A NŐ Arra, hogy aki elsőnek lép be, esetleg lezuhanhat.
- A FÉRFI Aha, Kleopátra és az italkóstolók. Vagy jobbat mondok: A Borgiák meg a kehely tartalmának rabszolgák révén történő előzetes ellenőrzése fenségmérgezést megelőzendő.
- A NŐ (szárazon) A hatodikra.
- A FÉRFI Nekem mondja? Hatodik emelet, jobbra második ajtó, balra negyedik íróasztal, kettős számú elektronikus lyuggatógép.
- A NŐ Jobbra. Balra pedig...
- A FÉRFI Balra pedig?
- A NŐ No látja. Mű kristályváza, minden áldott nap egy szál friss vágott virággal. Indulunk már?
- A FÉRFI Igenis. (Benyomja a gombot. Magnózaj: a felvonó elindul.)

- A FÉRFI Bánom is én, dáriráriram... csak te szeress holtomig...
(Szünet) Ha esik, mindig jókedvem van.
- A NŐ Ezt már mondta.
- A FÉRFI De előtte pocsékul érzem magam - ezt még, remélem nem közöltem. És azt se, hogy van egy kis reumám. Egy icipicurka reumám. Gyermekkori szerzemény.
- A NŐ Na látja - Harmincötéves korára máris eldicsekedhet: szerzett valamit az életben.
- A FÉRFI Egyebek között. És nem harmincöt, csak harminchárom...
- A NŐ (kissé dallamosan) Bánom is én... Hol tartja?
- A FÉRFI A bal sipcsontomban. Amennyiben a reumámra gondol. Ha eső közeleg, a bal sipcsontom odabent sipolni kezd, tárirarirám.
(A felvonó nagy zökkenéssel megáll.)
- A NŐ Még csak ez kellett!
- A FÉRFI Megezik. A David Pajic étteremben záróra állt be. Kár, hogy a felvonókat ujabban üvegajtóval látják el. Vagy nem is kár?... Bánom is én, dárirarirám...
- A NŐ Maga ezt a liftet tényleg zenés lokállá avanzsálja.
- A FÉRFI Hát istenem, az ember törekszik, ugyebár...
- A NŐ Hol vagyunk?
- A FÉRFI A negyedik és ötödik Purgatórium között, utban a hatodik Mennyország felé.
- A NŐ (felkacag, keserűen) Bosszantó. Még mindig nem indul.
- A FÉRFI No és?... Értem. Odafönt már epedve várja a kettes számú IMPRO elektronikus lyuggatógép, és összedől a világ, mert egypár blöd kártyával kevesebb lesz kilyukasztva.
- A NŐ (kacagva) Miért állt a kapcsolótábla elé?
- A FÉRFI Elárulom: hogy eltereljem a figyelmét erről a piros gombról, erről az elemre működő vészcsengőgombról, amelyet vész esetén meg szokás nyomni.
- A NŐ Gondolja, hogy itt most vész áll fönn?
- A FÉRFI Részemről sose lehet tudni.
- A NŐ Tudja mit? Most már eszem ágában sincs megnyomni ezt a piros gombot.
- A FÉRFI Köszönöm.
- A NŐ Azon töprengek, mi a tapadósabb: az én lotyakos felöltöm-e vagy a maga reumás jókedve?
- A FÉRFI Bánom is én, dárirarirám, tiraram... szép szál legény, dárirarirám... Merthogy: nádas felől fuj a szél... bánom is én, dárirarirám.
- A NŐ Mi az, amit dudorász?
- A FÉRFI Egy roma dal. Nem ismeri? Isteni kis roma dal. Imádom a roma dalokat. Maga?
- A NŐ Nem mondhatnám; nem is ismerem őket. De ez így, a maga reprodukálásában búbájosan hat. Hallhatnám a komplett számot?
- A FÉRFI (énekel) Babám karja melegit, tájri...
- A NŐ Így kezdődik?
- A FÉRFI Így fog. Egyszer, ha eljön hozzám roma lemezeket hallgatni.

- A NŐ (felkacag) Roma lemezeket! Hallja, évek óta kerülgetjük egymást felvonóban, konferenciákon, pénztár előtt, de becsületistenemre, nem sejtettem magában ekkora... ekkora...
- A FÉRFI Ekkora... nos, nos?
- A NŐ Természetesen - eredetiséget. Roma lemezek! Bravó. Végre nem bélyeggyűjtemény.
- A FÉRFI Ha van halálos komolyság, hát akkor ezt azzal mondom: van vagy harminc roma dalom. Long-play lemezeken! Hunyja le a szemét és képzelje el: félhomályos szobámban a szőnyegen hasalva roma lemezeket hallgatni.
- A NŐ Gondolom whisky mellett.
- A FÉRFI Roma lemezekhez csak kocsisbor megy. Töpörtyűs pogácsával.
- A NŐ Hason fekve.
- A FÉRFI Nádas felől fuj a szél, dárirárirám... Isteni szeánsz! Vakmerő leszek: egyszer, ha nem lesz otthon a feleségem, elhivom magát.
- A NŐ És miért kell ahhoz távol lennie a feleségének? - Persze a felesége modern nő. Gondolom, huszonhét éves lehet. És kétféle zenét imád: részint a harmincas évek slágereit, "Hold ragyog a bástyán, úgy érzem boldog vagy" satöbbi, amiért csitri korában rajongott, részint a beatzenét, amiért azért rajong, mert még fiatalnak érzi magát, és tökéletesen igaza van. Ezt a harmadik fajtát pedig, ezt a roma zenét... ettől direkt frászt kap.
- A FÉRFI Bravó! Stimmel! Csak egyet felejtett ki: ráadásul iszonyuan féltékeny.
- A NŐ (jellegzetes kacajával) Maga szerint én felébreszteném felesége lappangó féltékenységét?
- A FÉRFI Felébresztené?! Rohamokat váltana ki, asszonyom, jeleneteket, "vagy te, vagy ő; egyikünknek pusztulnia kell". Most képzelje: hasalunk a szőnyegen, kocsisbort szopogatunk, és töpörtyűs pogácsát ropogtatunk, és hallgatjuk az Apollóniát, egyszer csak bumm, be-toppan a feleségem...
- A NŐ Hasalunk, és szopogatunk, és ropogtatunk, és hallgatjuk Apollóniát - ámbár azt sem tudom, ki az -, de nem toppan be a felesége. A felesége uton van. És akkor bumm, mi van?
- A FÉRFI Tán megkísérlem megerő... nem, nem. Elcsábitani.
- A NŐ (kacag, másodperceken át, meghatározatlan, kéjes és vágyakozó és elutasító kacajjal)
- A FÉRFI (dudolja a dalt)
- A NŐ (hirtelen) Na jó. Itt vagyok kiszolgáltatva magának. Vegyük, hogy ez a lemez, a maga szőnyege... és a roma dal is megvan hozzá - már vagy negyed órája itt vagyunk összezárva, rabok vagyunk, és nem próbál elcsábitani.
- A FÉRFI Hah! Valahol hiba van a kréta körül. Számításom szerint éppen most kezdek a negyedik csábitási kísérletbe. Nem veszi észre?!
- A NŐ Talán ez az ambiens... Ég és föld között. És csupasz falak között. Rabok. Elzsibbadt a lábam.
- A FÉRFI Én fajankó! Csinálok magának ülökét.
- A NŐ Ugy érti - a térdén?!
- A FÉRFI Drága hölgyem. Ezt a katonaládára emlékeztető diplomata irattáskát én nem sznobságból viselem.

- A NŐ Hallja. Maga azonfölül, hogy eredeti és szellemes, még leleményes is. Tudja, mire gondoltam?
- A FÉRFI Még ha a felöltömet is összehajtogatnám kispárnának...
- A NŐ Köszönöm. (Sóhajt) Ha nem tévedek, tizenhárom perce...
- A FÉRFI Rabság... szabadság... katonaláda. Katonakoromban, levelek és csomagok és szerdai és szombati babfőzelékek fölött a vasárnapi kimenő volt az éltetőm. Ha nem jutott engedély, szöktem. A drótkerítés alatt. Két órház között. Aztán tudja, mi történt?
- A NŐ Áristom.
- A FÉRFI Téved. Az történt, hogy áthelyeztek az irodába, és attól kezdve az orrom előtt tornyosultak az aláíratott lepecsételt és kitöltetlen kimenőengedélyek. És tudja, mit csináltam attól kezdve?
- A NŐ Maga úgy beszél, hogy a válaszokat is belegyömszöli a kérdéseibe. A vasárnapjait átheverte a kaszárnyában.
- A FÉRFI A fenyők alatt a fűben hasalva és roma dalokat dudorászva. Ez az. Nem a szabadság kell az embernek, mert ugysem tud mit kezdeni vele. Az embernek csak a tudat kell, hogy ha akarna, megtehetne valamit.
- A NŐ Azonkívül még filozófus is.
- A FÉRFI Tessék?
- A NŐ Mondom, eredeti, leleményes, szellemes és muzikális, plusz még filozófus.
- A FÉRFI Áh. Csak éppen olyanféle ember, aki a fejét arra használja, amire eleve rendeltetve van. Két emelet között fennakadtunk a felvonóban. Rabság - mondja kegyed. Szabadság! - kiáltok én. Odalent zűr és káosz és rohanás, odafönt dettó, itt meg... itt meg egy oázis.
- A NŐ Ha megengedi, most már igazán megnyomom azt a piros gombot.
- A FÉRFI Ó! Ez kissé lesujtó rám nézve. Parancsoljon. Bár kötelességemnek érzem figyelmeztetni, hogy tapasztalásom szerint áramszünet van az egész épületben. Sőt, továbbmegyek: az egész lakónegyedben.
- A NŐ Ezt maga honnét tudja?
- A FÉRFI Az áramelosztó vállalat tegnapi közleményéből, miszerint a nagyfeszültségű hálózaton történő javítási munkálatok...
- A NŐ Szóval maga tudta? Szóval ez egy időzített csapda. Mondhatnám előre megfontolt emberrablás.
- A FÉRFI Szó sincs róla. Őszinte lelkemre mondom, liftbeszállásom előtt történetesen véletlenül nem éppen arra használtam a fejemet, amire eredetileg rendeltetett. - Maga az oka.
- A NŐ Köszönöm. Akkor hát mégis teljesült a vágya. Itt kuporog velem bezárva egy... egy... oázisban. Oázis! (Kacag) Köszönöm ezt az oázist. Amitől egyébként - ha helyesen használja a fejét - meg is óvhatott volna.
- A FÉRFI Ezt komolyan gondolja?
- A NŐ Csacsi. Ha már így vagyunk: hát nem gondolom komolyan.
- A FÉRFI Na látja. Egyszer Pesten néztem egy szovjet darabot. Egy rendezőről szólt. Filmrendezőről. Kilenc kép, kilenc színváltozás.
- A NŐ Sejtem. A rendező zaklatott, futkározó életmódját jelképezendő.
- A FÉRFI Úgy van. Mind a kilenc színhely más-más épület: családi fészek, hivatal, Filmművészek Szövetsége, klubhelyiség, iskola, a szerető

(A férfi) budoárja, egy mozgékony ember mindennapos megállói, csak a küszöb, a lépcső, az volt állandó. A rendező sorra összetűzött mind-egyik intézménnyel...

A NŐ A szeretőjével is?

A FÉRFI Vele is.

A NŐ Furcsa.

A FÉRFI Miért gondolja?

A NŐ A szerető, nagybetűvel, mint intézmény...

A FÉRFI Mellesleg az is. Szóval, azt akarom kihozni, hogy képviselő előtt a rendező mindig feldultan és vesztésként távozik valahonnét, és a képek között, amíg fordul a színpad, ül a küszöbön, gitározik és egy ősi orosz nekibusulású dallamra újra meg újra csak azt éneke-
li: "Állítsátok meg a Földet, le akarok szállni!"

A NŐ Megható.

A FÉRFI Elragadó! - Nem az, hogy milyen fájdalmasan gyönyörű ez a refrén, hanem hogy ami a rendezőnek ott a darabban nem sikerült - mert végül is nem sikerült, az most, ime, velünk megvalósult!

A NŐ (a jellegzetes kacajával) Igaza van. Elragadónak találom. Nekünk sikerült. Ámbár meglehetősen kényelmetlen és bizonytalan körülmé-
nyek között, és egészen bizonytalan időre.

A FÉRFI Téved. Egészen bizonyos időre!

A NŐ Hogy érti ezt?

A FÉRFI Majd ha nyolcat üt a katedrális toronyórája, a felvonó megindul velünk, és akarsz, nem akarsz, visszaszállít a földre.

A NŐ Nyolc óráig! Ha ideadná a sálját, betakarnám a lábamat. Csupa viz a harisnyám.

A FÉRFI Ó, az ingemet is! Noha enyhén szólva kegyetlenségnek tartom ilyen lábakat eltakarni...

A NŐ Ez a sorrendben hatodik csábítási kísérlet?

A FÉRFI (sértődöttet játszva dudol) Babám karja melegít, dáriráram, táriráram... Csak te szeress holtodig...

A NŐ Meddig?

A FÉRFI Holtodig. Már mint a szép szál cigánylegény holtjáig.

A NŐ Ezt nevezem! A helyén hordozza az eszét az a szép cigányleány.

A FÉRFI Ja... arra gondol: mekkora különbség egy betű miatt? És mek-
kora életfilozófia van ebben az egy birtokos ragban?

A NŐ Arra.

A FÉRFI Más lány ezt így énekelné: holtomig. De a rafinált cigánylány-
nak "szerényebb" az óhaja. Szeresse őt csak a legény a saját holtá-
ig, aztán majd jön a másik...

A NŐ Erre gondoltam.

A FÉRFI (parodisztikus pátozzal) Elvtársak, úgy érzem, rövid együtt-
létünk eredményes és gyümölcsöző volt...

A NŐ Még szónok is! Egy Ciceró veszett el magában!

A FÉRFI Talán nem tulzok, ha elhítem magammal, hogy kegyedet félig
már sikerült megtéríteni a roma-zene szent vallására.

A NŐ (kacag) Hm... Ha olyan ember, aki nem szokott megállni féluton,
van még vagy harmincöt perce!

A FÉRFI (hallgat)

A NŐ Nos?

- A FÉRFI Azon töröm a fejemet, mit csinálhat délután kettőtől másnap reggeli hétig, egy ilyen - bocsánat - jó nő, azonkívül, hogy nem megy férjhez.
- A NŐ Érdeklí? Nos, az ilyen jó nőnek van egy pompás kis műterme a hegyoldalban. Abban a szurdokban van neki egy saját privat kóris-fája, a hegyoldalból befelé nőve.
- A FÉRFI Nocsak! És az a - bocsánat -, az az ilyen jó nő azon a saját privat kórisén értékeli, mikor van tavasz, mikor lombhullatás, mikor fuj a szél... Szobája közepén kórislevelek zizegnek...
- A NŐ Botanikából elégtelen.
- A FÉRFI Tessék.
- A NŐ Ennyi jeles kvalitása mellett valóban el sem várhatom, hogy botanikából is kitűnő legyen. Minthogy napfény nélkül nincs klorofill, klorofil nélkül nincs falevél, az a kóris csak ágakat hajt, csupasz ágakat, vajszinű, majdhogynem áttetsző csápokat.
- A FÉRFI Igazán őszintén kérdem: és az mire jó?
- A NŐ Ó, annak a nőnek az a privat satnya kórise a leghűségesebb vizasztalója, hogy ne mondjam, erőforrása. Napfény nélkül is élni akarni, árván és betegesen és vergődve, de rendületlenül, és egy faéleten át ott, abban a szurdokban, csak mert egy szeleburdi szél éppen ott pottyantott el egy magot, és egy másik szeleburdi szél ott találta behinteni egy réteg földdel. Érti, mire gondolok?
- A FÉRFI Ez... ez lesujtó.
- A NŐ Ez felemelő. Mert ahhoz a fához képest, ugye... Érti ezt? Az ember találja meg magának a megfelelő viszonyítási alapot, és akkor minden oké. Meg különben abban a műteremben fekhely gyanánt van egy kerevet, asztal gyanánt, egy jó félméteres fatuskó, székek gyanánt két kisebb farönk, és végül egy üllő.
- A FÉRFI Ülőke?!
- A NŐ (kacag) Kovácsüllő. Meg kicsi kovácskalapács. És az a "jó" nő hivatal után rezet kalapál azon az ülőkén.
- A FÉRFI Aha, én fatuskó! Beülhetnék oda negyediknek! Abból a jó nőből már rég kinézhettem volna az iparművészt. De látja - ujjabb minusz. Töredelmesen be kell vallanom, kiállításokra nem járok. Legalább is idáig.
- A NŐ Kiállítás? Soha nem állított ki az a nő. Ki kíváncsi arra?
- A FÉRFI Akkor nem értem. Az a jó nő minek kalapálja a rezet?
- A NŐ A kalapálásért. Mert olyan szépen peng a réz az apróka kalapács-ütések alatt. Fémesen és mégis tompán a sziklás-földes falak miatt.
- A FÉRFI És egy iparművészetben laikus, de felkeltett érdeklődésű férfi vakmerő lenne, ha megkérdezné, hogy egyszer meghallgatná ezt a pengést?
- A NŐ Egyszer... O! Az a jó nő már mondta, hogy ott székek gyanánt két farönk van...
- A FÉRFI Persze, persze. És az a felkeltett iparművészeti érdeklődésű férfi el tudna oda jutni a kocsijával?
- A NŐ Nocsak! Kocsija is van neki?
- A FÉRFI Hja, egyikünknek beteg kórise és hegyoldali műterme, másikunknak sipcsonti reumája és kocsija.

A NŐ Aztán hol tartja? Mert az imént, a szakadó eső ellenére...

A FÉRFI Most éppen szervizen van. De ha kész lesz?...

A NŐ A hegyoldalban! Kip-kop kalapács. Cin-cin-cin.

A FÉRFI Elragadó! Jobb, mint a hasonfekvés kocsisborral és pogácsával és Apollóniával. S az a jó iparművésznő nem fél, hogy az ébredő iparművészeti érdeklődésű férfiú leteperi ott a kereveten?

A NŐ (kacag) Fél? Kalapáccsal a kezében? (Kacag)

A FÉRFI (kacag, együtt kacagnak, hosszan, majd) Tán csak nem vernél fejbe?

A NŐ Vernél? Mióta lettünk pertu?

A FÉRFI Valahogy mintha időtlen idők óta. Nem?

A NŐ Sajnos, ebben a David Pajichoz címzett kocsmában nem mérnek italt pertuiváshoz.

A FÉRFI Bocsánat, egy iparművésznőtől igazán nem feltételeztem ekkora ragaszkodást a formasághoz.

A NŐ Pedig kizárólag a forma a lényeg. - Na jó, szervusz. (Szünet) De minden formaság nélkül!! - Tudod, mit olvastam tegnap? Egy néprajzi tanulmányt...

A FÉRFI Nofene! Iparművészet, aztán néprajz!

A NŐ Közép-Bácska, az első világháború. A tizenhét éves sihedert besorozzák, beöltöztetik. Jön bucsuzni a mátkájától. A kislány kézen fogja a kiskatonát, kivezeti a faluszéli fészülethez. - Mondd, hogy: Hű maradok hozzád! - Mondd, hogy esküszöl a fészületre és Krisztus öt sebére. - Esküszök a fészületre és Krisztus öt sebére. - A tacsók elmasirozik, keleti front, orosz fogság. A kislány szüzen várja, a pártájában. Hét esztendőn át. Akkor beállit a vitéz, oldalán a menyecskejével és két poronttyal. - Átkozott légy! - visong a lány - Krisztus öt sebére esküdtél: hű leszek hozzád! - Hű is voltam - így az obsitos. Merthogy mikor azt mondtam: hű leszek hozzád, akkor a kardomat fogtam. Ahhoz meg hű voltam, most is ehol csüng e! - A lány felakasztotta magát a harangkötélre.

A FÉRFI Csudajó. Kár, hogy ilyen lehangoló a vége.

A NŐ Na látod. A forma a legfontosabb. - Nem gyujtasz rá?

A FÉRFI Nem dohányzom. Kivéve a nagy murikat; szilveszter, születésnap, lakodalom, ilyesmi.

A NŐ Gyujts rá a kedvemért. Van nálam.

A FÉRFI Készséggel. Legyen ez a pertu. A te szádból. Úgy értem, gyujtsd meg mind a kettőt.

A NŐ Én nem kérek.

A FÉRFI Már azt hittem, kezdelek érteni, s erre újabb rejtély. Hol dohányzik a dohányos, ha nem váróteremben és megrekedt liftben?

A NŐ Öt napja és, igen, nyolc órája nem gyujtottam rá.

A FÉRFI De mindenesetre magadnál hordod, mert nem bizol az akaraterődben - megbocsáss.

A NŐ Na, lélektanból, sem kapnál tőlem átmenőt. Könnyű szüznek maradni egy lakatlan szigeten. De a férfiak tömegében szüznek maradni - az az akaraterő!

A FÉRFI Remélem, átvitt értelemben. - Tudod, de igazán csak a szellemes mivolta miatt idézem: egy nagy francia azt írta... így valahogy...

- (A Férfi) várj csak... igen: ha valaki lemondott valamely káros szenvedélyéről, kevésbé jelenti az akarat erősségét, mintsem inkább a szenvedély gyengességét.
- A NŐ Megnyugtatlak: a nagy franciád visszavonná a bölcselkedését, ha tudná, hogy még a múlt héten ötven darab volt a napi adagom!
- A FÉRFI Meghajtom fejemet. - Infarktus, fekélyfélelem, rákijesztgetések?
- A NŐ Frászt. Így akarom ellenőrizni a lelkem uralmát a testem fölött. Mi különbözteti meg az embert az állattól?
- A FÉRFI Az ember az egyetlen állat, amely képes nevetni - alighanem ezt is az az én nagy franciám mondta.
- A NŐ Szamár. Olyasmit nem hallottál, hogy: röhög mint egy ló?
- A FÉRFI Értelek. Most mindjárt jössz egy nagy intellektuális fejtegetéssel, test és lélek függőségi illetve függetlenségi, alá- és fölérendeltségi filozófiával.
- A NŐ Vesztettél. Csak azzal jövök, hogy néha bizonyosságot akarok szerezni róla, hogy uralkodhatok a testem fölött. - Mint például most is, ebben a géamberítő helyzetben.
- A FÉRFI S az mire jó?
- A NŐ Szamár vagy. Én választottam a testemet? Ha én választottam volna, azt hiszed, pont ezt választottam volna?
- A FÉRFI Nono...
- A NŐ Hagyjuk. Legyünk reálisak. Megadatott az nekem, hogy végigjárjam mondjuk a hellén és latin muzeumokat, végigtanulmányozzam az akt-szobrászat remekeit és rámutassak mondjuk a habokból kibontakozó Aphroditére: ezt akarom! - Nem adatott meg. De a lelkem, vagy az akaratom, vagy a tudatomat, vagy mi a nyavalyának nevezem azt a megfoghatatlan valamit, ami vegyi elemeken és szerves anyagokon túl vagyok - azt igenis formálhatom! És ehhez igenis választhatok mintát magamnak. - Na, kiböktem. Hát erről van szó. Ha már így van, és sajnos, így van, akkor legalább néha elámitom magam azzal, hogy a felsőbbrendű mivoltom uralkodni tud az elsőbrendű mivoltomon. - Persze, ti férfiak füttyültök az ilyesmire... táríráriram, bánom is én, vagy hogy van?
- A FÉRFI Meg foglak cáfolni! Ha száz évvel ezelőtt volna, most felkiáltanék: drága hölgyem, lelkeinket egyazon anyagból gyurták!
- A NŐ Nem akarod azt mondani...
- A FÉRFI Akarom. Igazad van. Igazad volt. Füttyültem az ilyesmire. Egészen a legutóbbi időig. Akkor egyszer, fönt a hetedikén, az irodában - évi szabadságok ideje volt, tulóráztunk, helyettesítettünk -, mondom, megüti a fületem egy beszédfoszlány. Azt mondja a kollégám a kollégájának: - Hát nem furcsa? Ha a kocsimban egy kis gyanus zörejt veszek észre, már rohanok vele a szervizbe. A testemben meg, már harmadik éve, ilyenkor nyáron az idegkimerültség, a rendellenes vérnyomás és szívműködés egész sor tünetét tapasztalom, és nyaralás helyett megint csak helyettesitek azért a nyomvadt néhány garasért, ahelyett, hogy futnék a testemmel az első szervizbe. Pedig ezt megrongált állapotban nem adhatom el féláron, azzal, hogy megtoldom és veszek magamnak egy vadonatúj típusu testet.
- A NŐ (kacag)

A FÉRFI Most mit nevetsz?

A NŐ Tizenhat éve nem is sejtem, hogy ilyen értelmes koponyákkal gür-cölök egy cégben.

A FÉRFI Mint?

A NŐ Mint te, számár, és mint ez a kollégád. - Szóval, ez még mind csak bevezető volt. A barátod mondott egy bölcslet, mire föl te fogtad a tested, és rohantál vele a szervizbe.

A FÉRFI Viz! Rohantam haza, bezárkóztam a fürdőszobába, és életemben először egyedül maradtam a testemmel. Már olyan értelemben, hogy - igen, ahogy mondtad: ez a vegyületeken és szerves anyagokon tuli misztérium, aki én vagyok, vizsgálódzóan szembehelyezkedett azzal a... ami ennek a misztikus énemnek foglalatát és térfo-gatát és lakóhelyét jelenti.

A NŐ És?

A FÉRFI Szaknyelven: a vizsgálat eredménye lesujtó volt. Pörén a kád-ban tagról tagra végigpásztáztam ezt a testet, az ujjam hegyétől... innen, látod ezt a fekete foltot a körmön alatt? Furcsa. Ez is lift-től van. Odacsapta a liftajtó, vérhólyag támadt, és megmaradt a körmöm alatt, és ezzel fognak letenni az anyaföldbe.

A NŐ De elérékenyültünk egy vérfolton, dáriráríráim.

A FÉRFI Nem a vérfolt. A nő, aki után rohantam. De becsapódott a liftajtó, és a nő kifutott a házból, az életemből.

A NŐ Szeretted?

A FÉRFI Ez a vérfolt, ez maradt belőle. Ezt néztem, és a lenhaját lát-tam. Lenhaju volt, a haja lehetett volna akármilyen ribancé a svéd vagy dán pornógyűjteményekből, de az arcát, egy vonását, a tekinte-tét, a mosolyát, itt a kádban - semmit nem tudtam felidézni. Lesuj-tónak találtam, hogy az egészből csak ez a vérfolt maradt, és azt kívántam, hogy amikor majd egyszer kiteritenek...

A NŐ Te, hallod! Ne akarj nekem meghalni itt ég és föld között!

A FÉRFI Hogy kezemet úgy kulcsolják össze a mellemen, hogy ez a vér-folt jól látsszék, és a nő jöjjön el a ravatalomhoz és ismerje a folt történetét és gondoljon rám és tudja a siromat, időnként jöjjön ki hozzám, képzelje el mindazt, ami lehetett volna a kettőnk kapcsola-tából - mennyi minden lehetett volna! -, az egész világ és az embe-ri történelem billió nő-férfi kapcsolatainak trillió változatai, mind lehettek volna és milyen jó, hogy így lett...

A NŐ Ne haragudj, de nem értem az összefüggést.

A FÉRFI Én sem. Ez a vérfolt... Azt akartam mondani, hogy addig a szembesítésig, ott a kádban, hajnalonként, az átdolgozott éjszakák után a kidagadó ereim nyugtalanítottak ugyan, meg a begyulladt sze-meim is, de ideig-óráig, aztán minden előlről. Akkor a kádban, ott ötlött fel a gondolat: és ha megvakulnék? Ha elpattanna egy ütőerem? Eltörne csak egy csigolyám? Az a lélek, az a szellem, az a miszti-kum, ami vagyok, ennyire ki van szolgáltatva egyetlen csigolyának?

A NŐ Ne haragudj: ŐN az imént még jókedvre hangolt ebben a nyomasz-tó időben, most aztán előbb-utóbb megrikatsz.

A FÉRFI Figyeld a koincidenciát: a nagy testvizsga közepette jön a felesé-gem, bekopog, levél jött az ATD-ből, találtak valamit a legutóbbi tüdő-szűrésnél, jöjjenek újabb vizsgálatra.

A NŐ Csak nem...?

A FÉRFI Nem. Nem mentem el. Amikor megpillantottam a mellékelt kartonlapon a két tüdőszárny ábráját, az ájulás környékezett. Mi jöhet ezután? Tilalmak, szanatórium, lázas éjszakák nyirkosra izzadt ágyneműben, köhögési rohamok és megbélyegezettség - hát nem! Most add össze: aztán kiderült: kutyabaja ennek a porhüvelynek és a légzőszervének! De akkor ez a testen fölül álló misztikus én annyira belebetegedett a gyanuba, hogy azt mondta: elvégeztetett, véget vetünk! És úgy is lett volna, biztos vagyok benne, ha...

A NŐ Ha?

A FÉRFI Puszta véletlen.

A NŐ Szóval - az egyebek tetejébe hipochondrikus hajlam.

A FÉRFI Bevallom. Mert az ellenőrzésen hátba veregettek: bocsánat, véletlen kartoncsere. - Akkor önként végigjártam az összes lehető szakrendelőket. Amikor elhangzott az ítélet: a gépezet kifogástalan, még ötven évig élhet, csaptam az ünnepezt porhüvelynek olyan lakomát...

A NŐ Háromfogásos vacsora pezsgőkkel és roma dalokkal.

A FÉRFI Más: vettem neki új öltönyt. Ezt.

(Szünet)

A NŐ Hogy is pengette az az orosz rendező?

A FÉRFI Állítsátok meg a Földet, le akarok szállni.

A NŐ Ha igaz, a Föld már csak tíz percig fog állni.

(Szünet)

Mondják már valamit.

A FÉRFI Hm. Nem tudom. Hiszen valójában nem ismerlek.

A NŐ Szamár. A kezembe adtam a komplett titkos dossziémat: Neve, neme, kora, született, él, hajadon, van egy barlangja, ahová egy sápadt, kóris nő befelé és ahol ő rezet kalapál kicsikalapáccsal; hivatalnok, bennrekedt a felvonóban, és öt napja nem dohányzik. Az ám, még egy új mozzanat: a barlangjában vodkát tart, mert a vodka nem érződik a leheleten.

A FÉRFI Érdekli még a néprajzkutatás, meg részben a filozófia. - Nem erre gondoltam. Megmondom neked: az érzelmi világod az a talány. Az erkölcsi felfogásod. Mondjuk a szexről.

A NŐ Nocsak! Az elkalandozott csábitó hirtelen fordulattal visszakanyarodott. - És milyennek szeretnél? Milyennek az érzelmeimet? A szexuális - na, mondjuk így: világnézetemet?

A FÉRFI Ne neved ki, kérlek. Mondjuk, hogy rokonszenvet éreznél irántam...

A NŐ Csacsi. Majdnem azt mondtam: különben ülnék veled itt?

A FÉRFI Megmondom, milyennek szeretnék: aki élvez a nemiséget, az ingyenc hozzáértéssel élvez, és akinek mindegy... nem, nem egészen mindegy, de aki nem szentezik és nem várja el, hogy a férfi éjfélkor bámuljon az Andromédaködbe... csak éppen szereti, ha leteperik... nem is, inkább a tudatos és egyenrangú játékot, ha olyan pasással sodródik össze, akinek nagyjából megvannak ehhez az adottságai.

A NŐ (rejtélyesen kacag)

A FÉRFI Szeretném megfejtetni ezt a titokzatos kacajodat.

A NŐ Titokzatosnak találsz?

- A FÉRFI Kihívónak. Csábitónak. Elutasítónak. Kéjesnek. Kajánnak. Csu-
fondárosnak, meghatározhatatlannak.
- A NŐ Hát az is. Vagy legalábbis annak igyekszik lenni.
- A FÉRFI Igyekszik?
- A NŐ Tudod, a kacaj örült nagy dolog. Olyan, mint a "jó napot". Két
ember találkozik. Semmi dolguk egymással. Nem tudnak mit kezde-
ni egymással. De abból a kötelezettségből kifolyólag, hogy egyszer
már volt dolguk egymással, nem kerülhetik el egymást. És akkor
jön az előregyártott univerzális "Jó napot! Hogy van mindig?" -
Érdekli őt, hogy van a másik? A fenét érdekli! A maga dolga ér-
dekli, meg az legfeljebb, hogy miként is tudná fájdalommentesen le-
rázni a másikat. De megkérdi: Hogy van mindig? "Köszönöm, jól"
- mondja a másik. Jól van? Fenéket van jól. Pláne mindig. De ez-
zel a "köszönöm jól"-al visszaadta a másik szabadságát, és vissza-
nyerte a sajátját. Hát ilyen kacagás. Nem, nem is. Több ennél. Min-
dent mond és semmit. Ezt meg ezt mondja, és ugyanakkor ennek
meg ennek az ellenkezőjét.
- A FÉRFI Hát akkor mit kezdjek veled?
- A NŐ Fogj meg. Kábits el. Csábits el. Kényszerítsd rám meghatározha-
tatlan kacagásom összes lehetőségei közül azt a neked megfelelő
egyetlenegyét, amely az összes többit kizárja.
- A FÉRFI Az összes többit kizárja. Az összes többit...
- A NŐ Legyek lélekbuvár? Most a lenhaju nőre gondolsz.
- A FÉRFI Nyertél.
- A NŐ Vérhólyag. Az összes lehetőség. - Na, kezd el.
- A FÉRFI Jó. A barlangod bejáratánál állsz...
- A NŐ Inkább a kocsidban.
- A FÉRFI Nem, nem. A barlang ajtajában. És kacagsz. Én látlak, te nem
látsz engem. Mezei virágot szedek, aztán elédtoppanok; - Drága höl-
gyem, a rétek e gyönyörű virágainak keresve sem találnék méltóbb
helyet, mint kegyed finom kezecskéi.
- A NŐ Hülye. Banális. Az első lépésednél tudom, mit akarsz.
- A FÉRFI Persze, hogy tudod. Mindketten tudjuk. De bemelegítés csak
kell. Az izgalmi folyamat megindítása.
- A NŐ Azt másképp csinálják. Remélem, ismered az erogén zónákat.
- A FÉRFI Stopp! Még egyszer! - Állsz a barlangod ajtajában. És kacagsz
persze. Én ősember módjára dorongommal ott settenkedek a barlang
körül, ágról ágra, szikláról sziklára lendülök, egyszerre eléd toppa-
nok, átnyalábollak, nyersen a kerevetre vetlek...
- A NŐ Fúj! Utálok a brutalitást.
- A FÉRFI Igazad van. Na jó. Megállok a kocsimmal, kiszállok: szia! Le-
teszek a farönkre egy üveg Martinit, nem is, vodkát...
- A NŐ Nem mondtam még? Absztinálok.
- A FÉRFI Nem baj. (Dudolni kezd) Sűrűn esik az eső, dáriráriram, tira-
raram, bánom is én, ráriráriram.
- A NŐ Nos? Megállt a tudomány?
- A FÉRFI Egyszer nemrég, a tengeren összejöttem egy kis skandináv nő-
vel. A vége felé. Már kipihentem magam, a kondició prima, rend-
szeres uszás, miegymás. Tánc, borozgatás, komikus bábeli német-
angol-francia konverzáció, ami csak fokozza az intimitást - szóval

(A Férfi) kész volt. Elvitt a kocsiján, bárba mentünk, föl a szobájába, mindent csinált - semmi. Másnap még egy próba. Semmi. - Harmadnap hazautaztam. Pedig még két teljes napom lett volna. - Itthon csodák csodája: minden a legnagyobb rendben. Pedig jó nő volt. Nagyon jó nő volt.

A NŐ Olyan furcsán nézel rám.

A FÉRFI Megmondom: ahogy elnézem a nedves hajad, ahogy az arcodba hullik, a nedves ruhádat, ahogy rádtapad: milyen lehetsz, amikor kilépsz a fürdőkádból, kilépsz a zuhany alól?

A NŐ (kacag)

A FÉRFI Igen. Én is erre gondoltam. (szünet - dudolni kezd) Bánom is én, dáriráriram... nádas felől fuj a szél, tiráriráráram...
(Hirtelen abba hagyja, mert: erős zugás, kattanás hallatszik: a felvonó elindul.)

A NŐ Megjött az áram! (Feláll) - A táskája, köszönöm.

(A felvonó kattanással megáll. Ajtó nyílik, és elektronikus gépek zugását, kattogását, telefonberregéseket, ismeretlen eredetű zakatolásokat - egy nagy irodaház teljes üzemi hangzavarát bocsátja a hangtérbe.)